Alaattin AKTAŞ
ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

ÖZEL SEKTÖRÜN DIŞ BORCU:

Bazı rakamları günü gününe izleme şansına sahip değiliz, bu da normal aslında. Ekonomideki önemli bir takım gelişmelerin yansımalarını görebilmek için ister istemez beklemek gerekiyor. Suya atılan taşın halkaları oluşacak, olaşmaya da etki ne kadar olacak, bunu görmek için beklemek şart.

FED de mayısta suya bir taş atınca tüm dünya irkiliverdi birden. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Gelişmekte olan ülkeler bu karardan ne kadar etkilenirdi, kim ne yapardı, yapmalıydı... Türkiye de iyi kötü nasibini alacaktı kuşkusuz, Merkez Bankası nasıl bir tutum takınacaktı...

Merkez Bankası'ndan bu konudaki en önemli çıkışın ne zaman geldiğini ya da tarihi açıklamanın ne zaman yapıldığını hepimiz biliyoruz. Başkan Erdem Başçı'nın ağustos sonundaki açıklaması... Ne demişti Başçı o konuşmada çok özet olarak, "Kur artışına karşı faizi yükseltmeyeceğiz, dövizin belini kırarız, dolar kurunun yılı 1.92'den kapatması sürpriz olmaz, o yüzden reel sektör pozisyon kapatmak için acele etmesin."

Bu açıklamadan bir ay sonrasına ilişkin verilere sahibiz henüz. Ve bu bir aylık verilere bakıyoruz, reel sektör pozisyon kapatma konusunda Merkez Bankası'nı pek de dinlememiş görünüyor.

DIŞ TİCARİ KREDİLER KAPATILIYOR

Özel sektörün yurtdışından sağladığı kısa vadeli ticari kredilerin yılın üçüncü çeyreğinde belirgin şekilde azaldığını görüyoruz. Kısa vadeli ticari krediler, yılın ilk çeyreğinde sırasıyla 3.3 ve 3.4 milyar dolar artmıştı. Üçüncü çeyrekte ise 2.7 milyar dolarlık bir azalma var.

Son yıllara baktığımızda gördüğümüz şu; söz konusu krediler geçmişte herhangi bir yılın tümünde bile bu yılın üçüncü çeyreğindeki kadar azalmamıştı. Bu da çok açık biçimde, "Dolar yılı 1.92'den kapatır, dolayısıyla borç ödemek için aceleye gerek yok" diye düşünülmediğini, en azından borç ödenirken yeni kredi almaktan kaçınıldığını ve bakiyenin aşağı çekildiğini gösteriyor.

KREDİ DIŞINDAKİ YÜKÜMLÜLÜKLER

Özel sektörün yurt dışı yerleşiklere olan TL ve döviz cinsi mevduat gibi yükümlülüklerini gösteren borç kaleminde de azalma var. Söz konusu kalemde yılın ilk iki çeyreğinde sırasıyla 4 milyar ve 3.8 milyar dolarlık artış olmuştu. Üçüncü çeyrekte ise 963 milyon dolarlık bir gerileme yaşandığı ortaya çıktı. Bu gerilemede yabancıların TL cinsi mevduatlarını aşağı çekmelerinin etkisi büyük.

Yılın üçüncü çeyreğinde bankaların kısa vadeli dış borcu 2.3 milyar dolar arttı. Bu artış, TL cinsi mevduattaki 3.1 milyar dolarlık azalmaya rağmen ortaya çıktı. Söz konusu çeyrekte krediler 3 milyar, döviz tevdiat hesapları 1 milyar, banka mevduatı 1.4 milyar dolar artarken, TL cinsi mevduatta 3.1 milyar dolarlık azalma yaşandı. TL cinsi mevduattaki yaklaşık %24 azalmanın %6 kadarı TL'nin değer kaybından kaynaklandı, gerilemeye yol açan asıl etken ise yabancıların TL mevduatlarını çekmeleri oldu. Yabancıların TL mevduattan kaçmalarının nedeni ise çok açık elbette. Döviz kurunun söylenen düzeyde tutulabileceğine olan güvensizlik, yabancıyı TL'den uzaklaşmaya itti.

ÜÇÜNCÜ ÇEYREKTE TOPLAM BORÇ DA AZALDI

Özel sektörün toplam dış borcu üçüncü çeyrek sonu itibariyle 107.8 milyar doları kısa, 146.2 milyar doları da uzun vadeli olmak üzere 254 milyar dolar düzeyinde bulunuyor.

İlk bakışta toplam borçta bir artış varmış izlenimi uyanıyor. Çeyrekler itibarıyla bakınca durum buna işaret ediyor çünkü. Ancak, eylül sonunda 254 milyar dolar olan borç, bir önceki çeyreğe göre 1.8 milyar dolar artmışsa da, yalnızca eylül ayında yaklaşık 2 milyar dolarlık bir gerileme söz konusu.

Üçüncü çeyrek toplamında bir artış oldu, ancak önceki çeyreklerdeki artışla kıyaslandığında çok belirgin bir yavaşlama var. Özel sektörün toplam dış borcu ilk çeyrekte 12.7 milyar, ikinci çeyrekte 11.8 milyar artmıştı, son çeyrek artışı ise yalnızca 1.8 milyar dolar oldu.

Özel sektörün dış borç artışı hızla yavaşlıyor (Milyon $)

	Kısa vadeli kredi borcu			Toplam kısa vadeli borç (1+2+3)	Toplam uzun vadeli borç	GENEL TOPLAM
	Ticari kredi hariç (1)	Ticari kredi (2)	Diğer (*) (3)			
2004	10.183	12.593	4.300	27.076	36.855	63.931
2005	13.303	15.011	5.706	34.020	50.639	84.659
2006	10.758	16.383	11.401	38.542	82.549	121.091
2007	8.582	21.084	9.037	38.703	122.354	161.057
2008	10.641	22.032	14.727	47.400	141.301	188.701
2009	6.601	21.101	15.928	43.630	128.759	172.389
2010	19.080	22.765	29.614	71.459	119.739	191.198
2011	25.202	25.373	23.067	73.642	127.072	200.714
2012	31.038	26.390	31.091	88.519	139.102	227.621
2013-1.Ç.	36.128	29.700	35.110	100.938	139.396	240.334
2013-2.Ç.	36.641	33.173	38.941	108.755	143.403	252.158
2013-3.Ç.	39.348	30.433	37.978	107.759	146.239	253.998
FARK						
1.çeyrek	5.090	3.310	4.019	12.419	294	12.713
2.çeyrek	513	3.473	3.831	7.817	4.007	11.824
3.çeyrek	2.707	-2.740	-963	-996	2.836	1.840
TOPLAM	8.310	4.043	6.887	19.240	7.137	26.377

(*) Yurtdışı yerleşiklere olan TL ve döviz cinsi mevduat gibi yükümlülükleri gösteriyor.

ENFLASYON:

Yılın ilk iki enflasyon raporunda 2013'e ilişkin enflasyon tahminini hedef doğrultusunda, yani %5.3'te tutan Merkez Bankası, üçüncü raporda tahminini %6.20'ye yükseltmişti. Üçüncü enflasyon raporu yayınlandıktan sonra açıklanan 2014-2016 dönemine ilişkin orta vadeli programda 2013 enflasyonunun %6.80 olarak beklendiği görüşüne yer verildi. Böylece, Merkez Bankası'nın son enflasyon raporundaki tahmini de bir anlamda ortaya çıkmış oldu. Nitekim Merkez Bankası yılın dördüncü enflasyon raporunda, 2013 sonuna ilişkin tahminini yüzde 6.80'e çıkardı.

Ancak, %6.80'lik tahminin açıklanmasını izleyen günlerde belli olan ilk on ayın gerçekleşmesi, %6.80'lik beklentiyi bir anda gölgeleyiverdi. Tüketici fiyatları yılın ilk on ayında %6.90 artmıştı. Yani, yılın tümünde %6.80'de kalmak, son iki ayda fiyatların değil sabit kalması, ancak %0.09 da olsa gerilemesiyle mümkün olacaktı.

Peki bu mümkün mü? Teorik olarak elbette fiyatların gerilemesi sağlanabilir. Ancak kabul etmek gerekir ki bu pek kolay olmayacak.

SON İKİ AYIN SÖYLEDİĞİ

2005-2012 dönemini kapsayan sekiz yılın kasım aylarındaki fiyat artışı ortalaması %1.1, aralık ayları ortalaması ise %0.2 düzeyinde. Yani son sekiz yılın kasım ve aralık ayları toplamındaki TÜFE artışı %1.3. Bu oranları, aylık değişimlerden değil, endeksler üzerinden giderek hesapladığımızın altını çizelim.

Sekiz yıllık dönemde fiyatlar son iki ayda %1.3 artmış, ama biz bu yıl artış bir yana %0.09 fiyat düşüşü bekliyoruz.

Kasım ve aralık aylarında fiyat düşmez, diye bir şey yok tabii ki, olabilir. Bunun örneği de var. 2010 yılının son iki ayında fiyatlar %0.09'dan çok daha yüksek oranda, %0.27 gerilemiş. Bu yıl da benzeri yaşanabilir. Ama bunu sağlamak pek de kolay olmayacak.

Beklenti, işlenmemiş gıda maddelerinin fiyatında ekimde yaşanan hızlı artışın sonraki aylarda tersine döneceği.

YÜZDE 8'İN ALTI BAŞARI

2005-2012 dönemi ortalamasının son iki ay toplamında %1.3'lük bir fiyat artışına işaret ettiğini vurguladık. Bu yıl da son sekiz yıl ortalaması kadar, yani %1.3 dolayında bir artış yaşanırsa 2013 enflasyonu %8.30 olacak demektir.

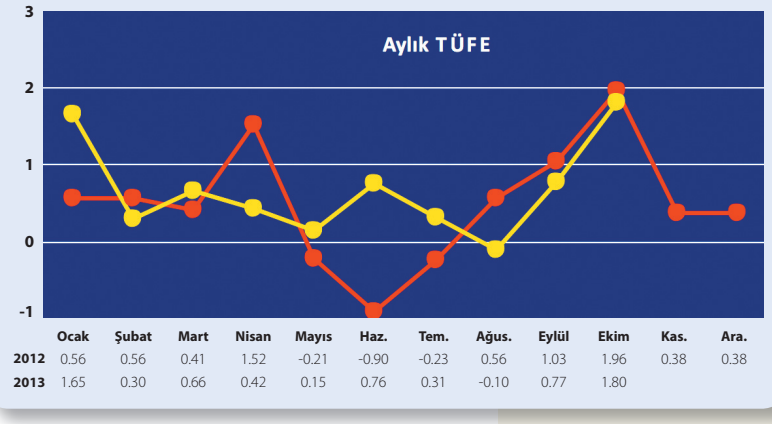
Biraz geniş bir marjda ifade edersek, 2013 enflasyonunda ibre %8.0-8.50 aralığını göstermektedir.

Yılın son iki ayının toplamındaki artış %1'de kalırsa, 2013 enflasyonu da %8'in çok az altında gerçekleşecektir ve bu başarı sayılmalıdır.

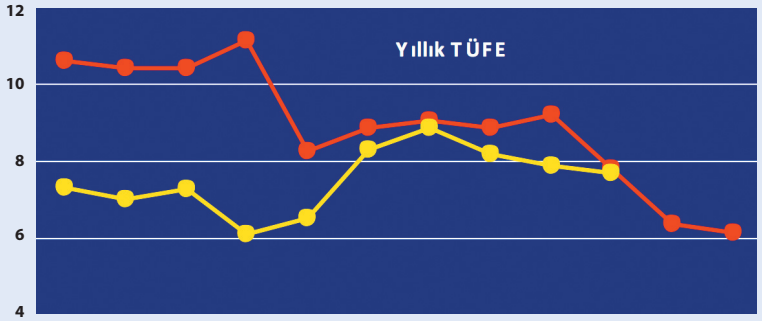
Son iki ayda fiyatlar gerilerse tahmin tutacak (%)

	İlk on ay	Kasım	Aralık	Son iki ay	Yıllık
2005	5,79	1,40	0,42	1,83	7,72
2006	8,01	1,29	0,23	1,52	9,65
2007	6,08	1,95	0,22	2,17	8,39
2008	9,60	0,83	-0,41	0,42	10,06
2009	4,64	1,27	0,53	1,80	6,53
2010	6,69	0,03	-0,30	-0,27	6,40
2011	7,95	1,73	0,58	2,31	10,45
2012	5,36	0,38	0,38	0,76	6,16
2013	6,90			-0,09 (*)	6,80 (T)

(*) Yüzde 6.80'lik tahminin tutması için fiyatların son iki ayda gerilemesi gereken oran. (T) MB'nin son tahmini

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2012	0.56	0.56	0.41	1.52	-0.21	-0.90	-0.23	0.56	1.03	1.96	0.38	0.38
2013	1.65	0.30	0.66	0.42	0.15	0.76	0.31	-0.10	0.77	1.80		

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2012	10.61	10.43	10.43	11.14	8.28	8.87	9.07	8.88	9.19	7.80	6.37	6.16
2013	7.31	7.03	7.29	6.13	6.51	8.30	8.88	8.17	7.88	7.71		

GÖSTERGELER

GSYH (yüzde değişim)

	2013	2012	2011	2010
Birinci çeyrek	2.9	3.1	12.4	12.6
İkinci çeyrek	4.4	2.8	9.3	10.4
Üçüncü çeyrek		1.5	8.7	5.3
Dördüncü çeyrek		1.4	5.3	9.3
Yıllık		2.2	8.8	9.2

Fiyatlar (yüzde değişim)

	2013	2012
ÜFE		
.Ekim	0.69	0.17
.On aylık	5.15	0.90
.Yıllık	6.77	2.57
.Yıllık ortalama	3.93	7.80

	2013	2012
TÜFE		
.Ekim	1.80	1.96
.On aylık	6.90	5.36
.Yıllık	7.71	7.80
.Yıllık ortalama	7.32	9.53

Dış Ticaret (Milyon $)

	2013	2012	Değ.(%)
Eylül			
. İhracat	13,121	12,953	1.30
. İthalat	20,623	19,924	3.51
. Açık	-7,502	-6,971	7.62
.İhracat/ithalat (%)	63.6	65.0	
Ocak-Eylül			
. İhracat	152,042	148,376	2.47
. İthalat	236,145	247,184	-4.47
. Açık	-84,103	-98,808	-14.88
.İhracat/ithalat (%)	64.4	60.0	
Eylül itibariyle yıllık			
. İhracat	153,395	143,617	6.81
. İthalat	244,985	238,502	2.72
. Açık	-91,590	-94,885	-3.47
.İhracat/ithalat (%)	62.6	60.2	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Eylül)

	2013	2012	Fark	Değ.(%)
CARİ İŞLEMLER DENGESİ	-49,000	-38,370	10,630	27.7
Döviz geliri	160,449	156,961	3,488	2.2
. İhracat	120,862	120,138	724	0.6
. Turizm	21,283	18,836	2,447	13.0
. Faiz	1,285	1,326	-41	-3.1
. Diğer	17,019	16,661	358	2.1
Döviz gideri	-209,449	-195,331	14,118	7.2
. İthalat	-181,462	-170,981	10,481	6.1
. Turizm	-3,405	-2,825	580	20.5
. Faiz	-4,236	-4,291	-55	-1.3
. Diğer	-20,346	-17,234	3,112	18.1
Eylül itibariyle yıllık	-59,135	-54,256	4,879	9.0

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	01/11/13	02/11/12	Değişim (%)
TOPLAM	133,899	116,945	14.50
.Döviz rezervi	21,501	17,675	21.65
.Altın	112,398	99,270	13.22

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Ekim 06	110.96	Ekim 10	131.37
Ekim 07	129.76	Ekim 11	106.74
Ekim 08	118.15	Ekim 12	117.39
Ekim 09	117.36	Ekim 13	109.99

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	01/11/13	02/11/12	Değ. (%)
TOPLAM	842,763,781	635,506,945	32.61
Yurtiçi krediler	838,897,163	632,321,904	32.67
.₺ krediler	637,415,128	496,745,280	28.32
.Yabancı para krediler	201,482,035	135,576,624	48.61
Yurtdışı krediler	3,866,618	3,185,041	21.40

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Eylül)

	2013	2012	Değ.(%)
.Enerji	13,266	9,426	40.74
.Hizmetler	12,963	10,548	22.90
.İmalat	22,208	13,293	67.07
.Madencilik	6,760	1,664	306.25
Toplam	55,197	34,931	58.02

Repo Hacmi (Bin ₺)

	01/11/13	01/11/12	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	1,322,782	1,455,567	-9.12
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	21,475,441	24,577,289	-12.62

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Ekim)

	2013	2012	Değ.(%)
. Gelir	320,064	271,037	18.09
. Harcama	327,728	289,791	13.09
. Denge	-7,664	-18,754	-59.13
. Faiz dışı denge	38,583	24,502	57.47

Yurtiçindekilerin toplam ₺ mevduatı (Bin ₺)

	01/11/13	02/11/12	Değ. (%)
TOPLAM	527,307,339	446,857,922	18.00
. Vadesiz	87,394,648	66,613,744	31.20
. Vadeli	439,912,691	380,244,178	15.69

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	01/11/13	02/11/12	Değ. (%)
TOPLAM	113,515	102,220	11.05
. ABD Doları	64,819	60,966	6.32
. Euro	34,434	30,479	12.98
(Dolar karşılığı)	46,576	39,179	18.88
.Diğer dövizler (dolar karşılığı)	2,120	2,075	2.17

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	25/10/13	24/10/12	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	544,869,933	472,714,328	15.26
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	92,013,499	71,427,337	28.82
. Bir ay vadeli	71,739,487	60,100,208	19.37
. Üç ay vadeli	326,747,341	300,961,746	8.57
. Altı ay vadeli	28,399,836	30,879,279	-8.03
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	25,969,770	9,345,758	177.88
b-Yabancı para mevduat	300,441,010	233,092,360	28.89
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	59,527,023	47,140,999	26.27
. Bir ay vadeli	40,883,392	35,340,371	15.68
. Üç ay vadeli	140,671,207	112,241,047	25.33
. Altı ay vadeli	25,196,177	14,954,724	68.48
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	34,163,211	23,415,219	45.90

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	01/11/13	02/11/12	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	318,998,455	251,851,026	26.66
. Tüketici kredileri	228,240,483	179,804,820	26.94
Konut	98,005,035	76,337,854	28.38
Taşıt	7,744,992	7,223,180	7.22
Diğer	122,490,456	96,243,786	27.27
.Kredi kartları	90,757,972	72,046,206	25.97
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	5,031,741	4,056,534	24.04
. Kredi kartları	4,634,239	4,042,566	14.64

Şirket Kuruluşları (Ocak-Haziran)

	2013	2012	Değ.(%)
. Kurulan	40,085	32,459	23.49
. Kapanan	12,101	10,847	11.56

En Yüksek Faiz Oranları (31 Ekim 2013 itibariyle)

₺ mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	3,00 -20,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 - 9,50	. Bir aya kadar vadeli	0,25 - 9,50
. Üç aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 - 9,50	. Üç aya kadar vadeli	0,25 - 9,50
. Altı aya kadar vadeli	4,00 -18,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 - 9,50	. Altı aya kadar vadeli	0,25 - 9,50
. Bir yıla kadar vadeli	4,00 -18,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 - 9,50	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 - 9,50

İç Borç Stoku (Milyar ₺)

	2013	2012	Değ.(%)
.Eylül sonu	407.9	387.7	5.21

Para Arzı (Bin ₺)

	01/11/13	02/11/12	Değ. (%)
M1	196,882,517	157,187,457	25.25
DOLAŞIMDAKİ PARA	67,768,497	56,387,778	20.18
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	76,805,653	64,087,264	19.85
Banka Kasaları (-)	9,037,156	7,699,486	17.37
VADESİZ MEVDUAT (₺)	88,556,255	66,014,670	34.15
Mevduat Bankaları	81,110,190	61,244,858	32.44
Katılım Bankaları	7,434,555	4,750,472	56.50
TCMB	11,510	19,340	-40.49
VADESİZ MEVDUAT (YP)	40,557,765	34,785,009	16.60
Mevduat Bankaları	37,214,123	32,357,298	15.01
Katılım Bankaları	3,334,901	2,397,786	39.08
TCMB	8,741	29,925	-70.79
M2	851,198,757	709,353,575	20.00
VADELİ MEVDUAT (₺)	452,132,280	390,203,250	15.87
Mevduat Bankaları	425,047,181	367,947,302	15.52
Katılım Bankaları	27,085,099	22,255,948	21.70
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	202,183,960	161,962,868	24.83
Mevduat Bankaları	188,048,829	150,171,804	25.22
Katılım Bankaları	14,135,131	11,791,064	19.88
TCMB	-	-	
M3	893,018,051	749,921,781	19.08
REPO	5,295,882	4,446,890	19.09
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	13,078,337	18,042,978	-27.52
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	23,445,075	18,078,338	29.69

Tüketici Güven Endeksi

	Ekim 13	Eylül 13	Değ.(%)
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ(*)	75.5	72.1	4.7
.Hanenin maddi durum beklentisi	92.2	90.3	2.1
.Genel ekonomik durum beklentisi	101.6	95.8	6.1
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	84.0	82.2	2.2
.Tasarruf etme ihtimali	24.3	20.1	20.9

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Eylül 2013	Eylül 2012
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	6.4	4.9
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	6.4	3.5
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	5.8	0.6

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak-Ekim)

	2013	2012	Değ.(%)
Toplam	9,459	11,172	-15.33
. Kamu	8,259	9,193	-10.16
. Merkez Bankası	342	379	-9.76
. IMF'ye ödemeler	858	1,600	-46.38

Turist Sayısı

	2013	2012	Değ.(%)
Ocak-Eylül	28,355,164	25,756,984	10.09

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (İlk Yarı)	2013	2012	Değ.(%)
. Ruhsat	391,699	363,590	7.73
. Yapı kullanma izin belgesi	301,249	247,552	21.69

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Yüzde)

	2013	2012
.Ekim	76.4	74.9

Protestolu Senetler (Ocak-Eylül)

	2013	2012	Değ.(%)
. Adet	814,034	770,732	5.62
. Tutar (Bin ₺)	5,553,297	4,776,842	16.25

İşsizlik Verileri (Bin Kişi)

	Ağustos 13	Temmuz 13	Ağustos 12
.15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	55,715	55,642	54,841
.İşgücü durumu	28,766	28,785	27,812
… İstihdam edilenler	25,960	26,099	25,367
… İşsizler	2,806	2,686	2,445
.İşsizlik oranı (%)	9.8	9.3	8.8
.Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.3	11.8	11.3
.Genç nüfusta işsizlik oranı (%)	18.7	18.0	17.2

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2013 2.Ç.	2013 1.Ç.	2012	2011	2010
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	367,343	349,895	337,492	304,361	291,969
Kısa vadeli	125,687	114,944	100,832	81,934	77,326
Uzun vadeli	241,656	234,951	236,660	222,427	214,643
Kamu sektörü (toplam)	108,595	103,324	103,290	94,281	89,081
Kısa vadeli	15,382	12,598	11,040	7,013	4,290
Uzun vadeli	93,213	90,726	92,250	87,268	84,791
TCMB (toplam)	6,395	6,637	7,088	9,334	11,565
Kısa vadeli	963	980	1,036	1,239	1,553
Uzun vadeli	5,432	5,657	6,052	8,095	10,012
Özel sektör (toplam)	252,353	239,934	227,114	200,747	191,324
Kısa vadeli	109,342	101,366	88,756	73,682	71,483
Uzun vadeli	143,011	138,568	138,358	127,065	119,841
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	17,448	12,403	33,131	12,392	22,864
Kısa vadeli	10,743	14,112	18,898	4,608	28,333
Uzun vadeli	6,705	-1,709	14,233	7,784	-5,469
Kamu sektörü (toplam)	5,271	34	9,010	5,200	5,599
Kısa vadeli	2,784	1,558	4,027	2,723	692
Uzun vadeli	2,487	-1,524	4,983	2,477	4,907
TCMB (toplam)	-242	-451	-2,246	-2,231	-1,597
Kısa vadeli	-17	-56	-203	-314	-211
Uzun vadeli	-225	-395	-2,043	-1,917	-1,386
Özel sektör (toplam)	12,419	12,820	26,367	9,423	18,863
Kısa vadeli	7,976	12,610	15,074	2,199	27,852
Uzun vadeli	4,443	210	11,293	7,224	-8,989
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	5.0	3.7	10.9	4.2	8.5
Kısa vadeli	9.3	14.0	23.1	6.0	57.8
Uzun vadeli	2.9	-0.7	6.4	3.6	-2.5
Kamu sektörü (toplam)	5.1	0.0	9.6	5.8	6.7
Kısa vadeli	22.1	14.1	57.4	63.5	19.2
Uzun vadeli	2.7	-1.7	5.7	2.9	6.1
TCMB (toplam)	-3.6	-6.4	-24.1	-19.3	-12.1
Kısa vadeli	-1.7	-5.4	-16.4	-20.2	-12.0
Uzun vadeli	-4.0	-6.5	-25.2	-19.1	-12.2
Özel sektör (toplam)	5.2	5.6	13.1	4.9	10.9
Kısa vadeli	7.9	14.2	20.5	3.1	63.8
Uzun vadeli	3.2	0.2	8.9	6.0	-7.0

BİR BAKIŞTA ÜÇ YILIN EKONOMİK GÖSTERGELERİ

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE (% değ.)	2011	2.36	1.72	1.22	0.61	0.15	0.01	-0.03	1.76	1.55	1.60	0.65	1.00
	2012	0.38	-0.09	0.36	0.08	0.53	-1.49	-0.31	0.26	1.03	0.17	1.66	0.12
	2013	-0.18	-0.13	0.81	-0.51	1.00	1.46	0.99	0.04	0.88	0.69		
TÜFE (% değ.)	2011	0.41	0.73	0.42	0.87	2.42	-1.43	-0.41	0.73	0.75	3.27	1.73	0.58
	2012	0.56	0.56	0.41	1.52	-0.21	-0.90	-0.23	0.56	1.03	1.96	0.38	0.38
	2013	1.65	0.30	0.66	0.42	0.15	0.76	0.31	-0.10	0.77	1.80		
İhracat (Aylık) (milyon $)	2011	9 551	10 059	11 811	11 873	10 943	11 350	11 860	11 245	10 751	11 907	11 079	12 477
	2012	10 348	11 748	13 209	12 630	13 132	13 231	12 831	12 831	12 953	13 191	13 753	12 605
	2013	11 484	12 388	13 126	12 472	13,281	12,398	13,070	11,153	13,121			
İthalat (Aylık) (milyon $)	2011	16 905	17 520	21 643	20 953	21 107	21 605	21 061	19 679	21 204	19 919	18 649	20 594
	2012	17 469	17 787	20 677	19 273	21 750	20 438	20 835	18 828	19 924	18 787	20 948	19 827
	2013	18 802	19 395	20 559	22 825	23,247	21,009	22,967	18,195	20,623			
Cari denge (milyon $)	2011	-5,939	-5,960	-9,461	-7,538	-7,695	-7,612	-5,150	-3,741	-6,110	-4,143	-5,236	-6,507
	2012	-5,805	-4,263	-6,259	-4,585	-5,348	-3,993	-4,134	-1,326	-2,657	-1,180	-4,078	-4,877
	2013	-5,798	-5,076	-5,628	-8,106	-7,597	-4,774	-6,306	-2,434	-3,281			
İç borç stoku (milyar ₺)	2011	353.3	357.5	359.9	362.0	362.7	362.7	363.9	366.6	366.6	368.0	366.4	368.8
	2012	372.2	377.0	375.2	374.7	375.9	377.7	382.1	384.9	387.7	391.3	387.8	386.5
	2013	389.0	390.9	392.8	393.6	395.2	395.8	401.0	404.4	407.9			
İç borç faizi (%)	2011	7.73	8.67	8.96	9.03	8.83	9.14	9.13	8.94	8.14	8.43	10.46	10.34
	2012	10.49	9.41	9.55	9.63	9.46	9.10	8.00	7.93	7.89	7.52	7.16	5.77
	2013	6.46	6.17	6.47	6.56	5.69	8.37	9.03	9.27	9.79	8.51		
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2011	23,499	24,556	20,674	23,523	27,133	26,686	20,714	32,256	22,061	22,633	29,032	24,057
	2012	28,087	27,518	21,813	29,131	30,826	24,804	28,056	30,250	23,207	27,345	33,362	27,302
	2013	36,872	32,500	24,768	30,488	34,901	31,404	37,086	31,905	30,122	30,018		
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2011	22,494	23,568	26,792	22,467	24,298	23,597	24,226	29,495	23,932	24,574	26,886	42,279
	2012	26,347	30,159	27,344	27,719	26,239	31,074	28,302	31,822	29,037	31,749	27,943	42,758
	2013	30,933	33,948	30,157	29,893	30,337	32,603	36,774	35,050	34,847	33,188		
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2011	121.23	117.38	115.87	118.37	117.29	113.34	109.45	103.57	104.96	106.74	110.49	109.63
	2012	112.48	115.94	114.23	115.95	116.83	117.02	118.26	118.89	116.28	117.39	119.39	118.18
	2013	120.57	119.75	120.32	121.41	119.82	115.29	114.59	111.77	108.61	109.99		
Aylık Ort. $ (₺)	2011	1.5538	1.5828	1.5747	1.5156	1.5642	1.5940	1.6467	1.7442	1.7865	1.8271	1.8038	1.8589
	2012	1.8389	1.7511	1.7793	1.7798	1.7970	1.8161	1.8049	1.7858	1.7956	1.7941	1.7855	1.7791
	2013	1.7639	1.7699	1.8072	1.7965	1.8228	1.8945	1.9305	1.9547	2.0171	1.9903		
Aylık Ort.Euro (₺)	2011	2.0738	2.1597	2.2026	2.1869	2.2489	2.2934	2.3528	2.4998	2.4636	2.4990	2.4469	2.4522
	2012	2.3723	2.3146	2.3504	2.3432	2.3052	2.2747	2.2222	2.2113	2.3051	2.3283	2.2909	2.3332
	2013	2.3414	2.3689	2.3448	2.3355	2.3666	2.4987	2.5240	2.6018	2.6902	2.7132		
Mevduat (Milyar ₺)	2011	378.1	388.2	394.8	394.7	408.9	411.2	415.2	421.7	414.5	408.0	409.7	417.3
	2012	416.7	412.3	416.5	420.9	419.4	427.3	434.3	436.5	445.7	449.5	454.8	470.7
	2013	470.2	475.0	480.1	489.1	501.9	511.2	515.8	513.1	529.9	525.6		
DTH (Milyar $)	2011	97.3	100.3	106.0	108.3	104.0	104.0	102.5	100.7	98.0	103.8	100.3	100.6
	2012	105.1	107.9	106.6	108.6	106.0	108.3	107.8	107.9	109.8	110.8	110.0	112.9
	2013	117.0	112.9	111.3	114.8	111.8	108.9	113.7	118.8	122.1	114.8		
Kredi (Milyar ₺)	2011	429.0	442.5	452.0	467.4	485.2	499.0	514.6	534.0	544.6	545.3	552.0	565.6
	2012	562.6	564.8	581.9	590.2	601.3	615.0	612.1	625.8	632.0	635.5	649.6	665.2
	2013	668.3	688.3	704.5	718.3	757.8	783.7	790.3	821.9	837.7	837.4		
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2011	127.3	130.5	134.4	140.3	144.6	149.7	152.7	154.8	157.0	159.3	159.8	162.1
	2012	162.1	162.9	165.3	167.0	169.1	172.3	173.2	175.4	177.4	179.5	182.3	185.9
	2013	188.2	192.5	197.2	200.9	207.6	213.6	218.1	222.3	225.8	227.7		
Kredi kartları (Milyar ₺)	2011	44.8	45.3	45.9	47.1	49.3	51.1	52.3	53.5	54.2	55.1	55.4	56.4
	2012	58.0	58.6	59.9	62.0	64.1	65.7	67.5	68.7	70.8	72.5	73.1	75.2
	2013	76.9	77.2	78.2	80.9	83.1	84.5	84.5	87.6	89.7	89.5		
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2011	19.1	14.3	11.7	9.6	9.7	9.9	7.0	5.7	14.2	10.3	8.7	3.7
	2012	2.6	5.4	3.7	2.7	6.0	2.1	3.3	-2.6	4.9	-6.3	13.3	-2.8
	2013	2.3	1.5	0.1	4.7	1.9	2.9	5.9	-1.3	6.4			
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2011	19.1	14.4	11.9	9.7	8.6	10.0	8.4	8.1	8.3	10.4	7.0	3.8
	2012	1.6	2.5	3.7	4.0	5.7	2.1	3.3	0.5	3.5	0.8	3.8	-1.8
	2013	2.0	4.4	1.4	3.5	1.0	4.2	4.6	-0.1	6.4			
Protestolu senet (Milyon ₺)	2011	419.9	326.3	380.4	368.0	362.1	369.3	384.4	395.0	458.2	474.6	479.1	485.0
	2012	494.2	430.0	414.0	467.0	510.6	583.3	571.4	615.8	690.6	721.8	769.2	681.3
	2013	729.0	534.1	543.0	568.1	636.2	592.9	710.1	590.9	649.0			
Dış borç öde. (Milyon $)	2011	1,743	1,024	1,094	910	899	1,614	823	1,235	962	583	1,067	869
	2012	1,756	1,121	840	676	1,263	570	2,127	789	902	1,129	931	653
	2013	2,810	1,008	997	644	957	498	666	337	846	696		